

Seat No. : _____

NH-120
December-2015
B.A., Sem.-III
CC-201 : History
(History of India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. કંપની શાસનની ન્યાય વ્યવસ્થાનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**

અથવા

ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની મહેસૂલી વ્યવસ્થાની ચર્ચા કરો.

2. ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવ માટેના જવાબદાર પરિબળો વર્ણવો. **14**

અથવા

ઈ.સ.1857ના વિપ્લવના પરિણામોની ચર્ચા કરો. તેની નિષ્ફળતાના કારણોની સમીક્ષા કરો.

3. લોર્ડ લિટનની આંતરિક નીતિનું પરીક્ષણ કરો. **14**

અથવા

લોર્ડ રિપનના સુધારાઓનું મહત્ત્વ દર્શાવો.

4. 19મી સદીમાં સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા આંદોલનમાં બ્રહ્મોસમાજ અને રામકૃષ્ણ મિશને ભજવેલ ભાગનો ખ્યાલ આપો. **14**

અથવા

19મી સદીમાં સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા આંદોલનોમાં પ્રાર્થના સમાજ અને થિયોસોફિકલ સોસાયટીએ ભજવેલ ભાગનો ખ્યાલ આપો.

5. (A) નીચેના પ્રશ્નોના એક કે બે વાક્યમાં જવાબ લખો :

7

- (1) કંપની સરકારના કાયદા અનુસાર પ્રથમ ગવર્નર જનરલ કોણ હતો ?
- (2) ગ.જ. વિલિયમ બેન્ટિકના શાસનનું પાયાનું સૂત્ર શું છે ?
- (3) અફઘાન વિગ્રહ (1840) માટેના કોઈપણ બે કારણો દર્શાવો.
- (4) ડેલહાઉસીની ખાલસાનીતિની મુખ્ય રીતનો નામોલ્લેખ કરો.
- (5) 1857ના વિપ્લવનું તાત્કાલિક કારણ શું હતું ?
- (6) થિયોસોફિકલ સોસાયટીના ભારત ખાતે પ્રથમ પ્રતિનિધિ કોણ હતાં ?
- (7) સ્વામી વિવેકાનંદના ગુરૂનું નામ જણાવો.

(B) જોડકાં જોડો :

7

A	B
(1) પં. સુંદરલાલજી	(a) કાયમી જમાબંધી
(2) ગ.જ. કોર્નવોલિસ	(b) નૂતન ભારતના પયગંબર
(3) વાઈસરોય રિપન	(c) ભારતમાં અંગ્રેજી રાજ્ય
(4) પેશ્વા નાનાસાહેબ	(d) અઢારસો સત્તાવન
(5) સુરેન્દ્રનાથ સેન	(e) સત્યાર્થ પ્રકાશ
(6) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી	(f) બિહુરની જાગીર
(7) સ્વામી વિવેકાનંદ	(g) ઈલ્બર્ટ બિલ

Seat No. : _____

NH-120
December-2015
B.A., Sem.-III
CC-201 : History
(History of India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Evaluate the judiciary system of Company's rule. **14**

OR

Discuss the revenue system of East India Company.

2. Describe the causes responsible for the Revolt of 1857. **14**

OR

Discuss the results of the upheaval of 1857 and review the causes and its failure.

3. Examine the internal policy of Lord Lytton. **14**

OR

Narrate the reforms of Lord Ripon.

4. State the role played by Brahma Samaj and Rama-Krishna Mission in Socio-religious movement. **14**

OR

State the role played by Prarthana Samaj and Theosophical society in Socio-religious movement.

5. (A) Write answers in **one or two** sentences :

7

- (1) Who was the first Governor General by Law of Company's rule ?
- (2) What was the basic slogan of Governor General William Bentinck ?
- (3) State any two reasons of Afghan Revolt (1840).
- (4) Name the main basic ways of the policy of lapse of Dalhousie.
- (5) What was the immediate cause of the Revolt of 1857 ?
- (6) Who was the 1st representative of Theosophical society in India ?
- (7) State the name of Swami Vivekananda's 'Guru'.

(B) Match the Pair :

7

A	B
(1) Pandit Sundarlalji	(a) Permanent Revenue Settlement
(2) Governor General Cornwallis	(b) "Prophet of New India"
(3) Viceroy Ripon	(c) British Rule in India
(4) Peshwa Nana Saheb	(d) Eighteen Hundred Fifty Seven
(5) Surendranath Sen	(e) Satyarth Prakash
(6) Swami Dayanand Saraswati	(f) Jagir of Bithor
(7) Swami Vivekananda	(g) Elbert Bill
-